

seerne. Det kan således være liten tvil om at professor Rykke og hans faglige vurderinger er blitt grovt misbrukt av Forbrukerrådet.

Ad. punkt 3:

I sin undersøkelse og tolkning av resultater har Forbrukerrådet åpenbart tatt til seg Peer Gynts filosofi:

Vel sandt, – min forkundskab er ikke grundig, og historiens indre mekaniske underfundig; – men pyt; hvor udgangspunktet er galest, blir tidt resultatet orginalest.

Det forhold at Forbrukerrådet visste om graderte og ikke absolutte diagnoser og behandlingsbehov, viser at det verken manglet «forkundskab» eller «historiens indre mekaniske underfundig». Det er dypt bekymringsfullt at en slik offentlig organisasjon, på tross av dette, velger å si «men pyt», det blir «originalt» og i alle fall mer spennende med en sensasjonell vinkling på rapporten. Det er dette forholdet som gir grunnlag for tittelens påstand om Forbrukerrådets uetterrettelighet.

Ad. punkt 4:

Fremstillingen av reportasjen var uten tvil meget usaklig og ubalansert. At FBIs journalister lar seg forlede til slik ensidighet var vel kanskje å forvente, etter de unyanserte rådata som Forbrukerrådet la i deres hender, skjønt det forhold at de uthengte tannleger ikke fikk anledning til å uttale seg eller forsvare sine standpunkter, eller at det sannsynligvis ikke ble gitt tilstrekkelig anledning til å legge frem motforestillinger til den anvendte metoden, vel knapt kan sies å være i samsvar med god presseetikk.

Avslutningsvis kunne det vært faglig meget interessant å forta en tilsvarende blindet undersøkelse blant kliniske lærere ved de odontologiske læresteder som faktisk gir tannlegestuderer deres kliniske grunnkompetanse. Da kunne man fått kvantifisert usikkerheten som har vært påpekt i mange studier, ved de diagnostiske metoder som står til rådighet. Da kunne man fått demonstrert i hvilken grad dialogen med pasienten påvirker

behandlingsforslagene. Da kunne man fått påvist hvor ulike faglig forsvarlige behandlingsforslag kan være. Da kunne man få svaret på det spørsmålet Forbrukerrådets undersøkelse og FBI burde ha stilt: Er de divergerende resultater som FBIs reportasje viser til større enn det man må kunne forvente, og hva må kunne karakteriseres som faglig uforsvarlig?

Kan Forbrukerrådet tenke seg å stille sine ressurser til rådighet for å gjennomføre en slik undersøkelse? Jeg er sikker på at det ikke ville by på problemer å finne vel kvalifiserte forskere innen det odontologiske miljø i Norge som kunne påta seg å sikre at undersøkelsen holder tilfredsstillende vitenskapelig standard.

Einar Berg

Svar til Einar Berg:

Møtet med Forbrukerrådet

Jeg registrerer at Forbrukerrådets test av test av 20 tannleger i Oslo-området har skapt et visst engasjement blant tannlegene. Det er naturlig, gitt resultatet testen ga. Men det som slår oss er hvilket fokus enkelte representanter har og hvordan en forsøker å diskreditere Forbrukerrådet ved å hevde at vi mangler både det ene og det andre. Jeg ville foreslå, før en mener for mye offentlig om saken, at en faktisk leser rapporten vi har laget. Den ligger på vår hjemmeside, www.forbrukerportalen.no.

Professor Einar Berg er åpenbart en som mener mye om vår test og vårt

kunnskapsnivå. Jeg tror for min del at hans innlegg og betraktninger ville hatt større tyngde dersom han hadde lest vår rapport. Da ville han fått en oversikt over hva vi ville med testen, og hva vi fant. Da kunne han kanskje også spart seg sine henvisninger til Peer Gynt.

Jeg skal innrømme at jeg lærte mye om kompleksiteten mht det å komme opp med gode diagnoser og behandlingsforslag. Og det hadde etter mitt skjønn vært en fordel om tannlegene vi testet hadde vært flinkere til å kommunisere denne kompleksiteten til våre testere. Da hadde resultatet også

vært annerledes. Det jeg sitter igjen med som hovedinntrykk etter denne testen, er at tannleger i den grad de som mener mye om testen er representative for bransjen, mangler ydmykhet og vilje til å tenke på hvordan en skal bli bedre til å kommunisere med sine pasienter.

Terje Kili
Fagdirektør, Forbrukerrådet
Terje.Kili@forbrukerradet.no